

Brussel, 16 november 2018
(OR. en)

14181/18

**Interinstitutioneel dossier:
2018/0236(COD)**

ESPACE 63	MI 822
RECH 483	ENER 372
COMPET 763	EMPL 527
IND 337	CSC 321
EU-GNSS 26	CSCGNSS 10
TRANS 533	CSDP/PSDC 649
AVIATION 149	CADREFIN 343
MAR 166	CODEC 1971
TELECOM 397	

NOTA

van:	het voorzitterschap
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Nr. Comdoc.:	9898/18 + ADD 1-4
Betreft:	<i>Vorbereiding van de zitting van de Raad (Concurrentievermogen (Interne Markt, Industrie, Onderzoek en Ruimtevaart) op 29 en 30 november 2018</i> Verordening tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie (eerste lezing) - <i>Gedachtewisseling</i>

I. INLEIDING

Ruimtevaarttechnologie, -gegevens en -diensten zijn onmisbaar geworden in het dagelijks leven van de Europeanen. De ruimtevaart ondersteunt een groot aantal beleidsdomeinen en strategische prioriteiten in de Unie. Zij kan een cruciale rol spelen bij het aanpakken van uitdagingen zoals de klimaatverandering, duurzame ontwikkeling, grenstoezicht, maritieme bewaking en de veiligheid van de burgers van de Unie.

De opkomst van nieuwe spelers en de ontwikkeling van nieuwe technologieën brengen een omwenteling teweeg in de traditionele industriële ruimtevaartmodellen. Het is van cruciaal belang dat de Unie een leidende internationale speler blijft met autonome toegang tot de ruimte en technologische onafhankelijkheid, dat zij de wetenschappelijke en technologische ontwikkeling aanmoedigt en het concurrentievermogen en de innovatiecapaciteit van de EU-ruimtevaartindustrie (in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemingen, startups en innovatieve bedrijven) ondersteunt.

II. ONTWERPVOORSTELVOOR EEN VERORDENING TOT VASTSTELLING VAN HET RUIMTEVAARTPROGRAMMA VAN DE UNIE

Het Commissievoorstel tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie, waarover momenteel wordt onderhandeld, is een follow-up van de mededeling van de Commissie over een ruimtestrategie voor Europa (hierna "RSE"). Het meest recente compromisvoorstel van het voorzitterschap staat in doc. 13987/18 ADD 1 en geeft de huidige stand van zaken weer. In de loop van de onderhandelingen is gebleken dat input op hoog politiek niveau nodig is met betrekking tot drie cruciale punten, die essentieel zijn voor het uitvoeren van een concreet en efficiënt Europees ruimtevaartbeleid; het betreft governance, autonome toegang tot de ruimte en het bevorderen van ondernemerschap en nieuwe opportuniteiten voor bedrijven.

a) Governance

Een goede governance is een van de pijlers voor het waarborgen van concrete resultaten met het ruimtevaartprogramma en de RSE. De rollen van en de betrekkingen tussen de Commissie, de lidstaten, het Agentschap van de Unie in Praag en het Europees Ruimteagentschap (ESA), samen met alle andere relevante belanghebbenden, moeten duidelijk in kaart worden gebracht en nader worden omschreven. De betrekkingen tussen de EU en het ESA blijven een hoeksteen voor succes, en het voornemen om de zogeheten "Ruimteraad" nieuw leven in te blazen is een sterk signaal voor nauwere samenwerking tussen de twee actoren. De Commissie stelt voor om met het Unieagentschap en het ESA een overeenkomst inzake financieel kaderpartnerschap te sluiten dat alle financiële betrekkingen tussen deze drie actoren regelt en zorgt voor consistentie, en dus hun onderlinge betrekkingen stroomlijnt en efficiënter maakt.

b) Toegang tot de ruimte

In de RSE wordt het "behoud van Europa's autonome toegang tot de ruimte" als een na te streven doelstelling aangemerkt. De EU is de belangrijkste Europese institutionele afnemer van Europese draagraketten en dus een bepalende speler in het industrieel beleid met betrekking tot de beoogde bedrijfsmodellen. In de komende 10 à 15 jaar wil de EU meer dan 30 satellieten voor haar Galileo- en Copernicusprogramma's lanceren, met name in de klasse van de toekomstige in Europa gebouwde draagraketten zoals Ariane 6 en Vega C. Lanceerdiensten zijn nu al een cruciaal element voor de uitvoering van Copernicus en Galileo. Passende maatregelen om de autonome toegang tot de ruimte te consolideren moeten zorgvuldig worden overwogen en hun perimeter moet duidelijk worden omschreven.

In de RSE stelt de Commissie maatregelen voor zoals het aggregeren van de vraagkant voor lanceerdiensten en het ondersteunen van onderzoeks- en innovatie-inspanningen, en zij zal zich buigen over manieren om de Europese lanceerinfrastructuren te ondersteunen indien dit noodzakelijk is om Europese beleidsdoelstellingen of -behoeften te verwezenlijken.

c) Bevorderen van ondernemerschap en nieuwe zakelijke kansen

Ruimtevaartactiviteiten staan steeds meer open voor particuliere investeringen op het gebied van satellietcommunicatie, aardobservatie en zelfs draagraketten. De ruimtevaart maakt thans deel uit van een mondiale waardeketen die steeds meer nieuwe bedrijven en ondernemers aantrekt, de zogenoemde "nieuwe ruimtevaart", waardoor de traditionele grenzen in de ruimtevaartsector worden verlegd. Het gebruik van ruimtevaartgegevens, -informatie en -diensten biedt, in combinatie met andere informatiebronnen, vele kansen voor de ontwikkeling van nieuwe downstreamtoepassingen en -diensten. Dit biedt nieuwe mogelijkheden voor de ontwikkeling van innovatieve producten, diensten en processen die ten goede komen aan het bedrijfsleven in alle lidstaten, waarbij nieuwe mogelijkheden in het leven worden geroepen en waarde wordt toegevoegd in en buiten de ruimtevaartsector. Ondersteunende maatregelen en capaciteitsopbouw in alle lidstaten en op Europees niveau zijn nodig om het juiste ecosysteem en een gunstig regelgevings- en bedrijfsklimaat te creëren.

III. VRAGEN VOOR HET ORIËNTEREND DEBAT

De lidstaten wordt verzocht van gedachten te wisselen over de volgende drie vragen, bedoeld om politieke input te leveren voor de voortzetting van de onderhandelingen over het Commissievoorstel voor een verordening tot vaststelling van het ruimtevaartprogramma van de Unie:

Vraag 1: *Welke zijn de sleutelbeginselen van governance om de doelstellingen van het ruimtevaartprogramma van de Unie te verwezenlijken?*

Vraag 2: *Welke politieke impulsen en aansturing zijn nodig om te garanderen dat de EU autonome toegang tot de ruimte blijft behouden, om technologische onafhankelijkheid te waarborgen en om de door de "nieuwe ruimtevaart" geboden kansen te benutten, zulks met het oog op het handhaven en bevorderen van een concurrerende Europese ruimtevaartindustrie?*

Vraag 3: *Welke manieren zijn er voor het bevorderen van een ruimte-ecosysteem en een nieuw bedrijfsmodel waarin de ruimte naar de aarde wordt gebracht en dat ten dienste staat van de EU-burgers? Hoe kan de aanvaarding door de markt op nationaal en EU-niveau verder worden verbeterd om de ontwikkeling van kleine en middelgrote ondernemingen en startups te ondersteunen en het concurrentievermogen van de EU-industrie wereldwijd te verbeteren?*